

התקן להסגרתן של 135 מ"מ 41.9

לפני כן רשם אם

ועדת הכספים - 25.7.1956

חוק המלונות (מסורות מסויי) (מ"מ 2) תשס"ז - 1956

היו"ר י. גורי: אנחנו עוברים לחוק המלווה, אם יש לחברי הוועדה הצעות הם מחבקשים להציען.

נ. לוי: אני מציע, לסעיף 2, במקום שמוטיע סכום יל 6.5 מיליון לירות - 6 מיליון וכן בכל מקרה שבו מוטיע הסכום הזה.

י. ספיר: האם הסכום הזה הוא בזיוק הסכום שהגיע ממועד פרעונו?

כן. היו"ר י. גורי:

ז. סוזייה: האוצר יכול לקחת 9% מהפקדונות. כמה זה היום 9% מהפקדונות?

מר בר-יוסף: כרגע הוציאו 21.5 מיליון, זה בערך 8%. לא דרשנו יותר.

י. ספיר: כל 21.5 מיליון הלירות בסלבים טונים ובתקופות שונות הופיעו בתקציב. באיזה סעיף זה מופיע?

מר בר-יוסף: בהכנסות של תקציב הפיתוח, מלוות מניס.

היו"ר י. גורי: בטעם הדיון לפני שיה חודשים נאמר לנו שבפעם האוצר היה יכול לפי המצב שהיה קיים אז לנצל את האפשרויות הללו עד 27.5 מיליון לירות, והוא לא ניצל זאת. מהו המצב כיום?

מר בר-יוסף: הייתי מעריך שיש עליה בעוד 1.5 מיליון לירות כתוצאה מגידול בפקדונות. אם אקח 8%, זה בערך עוד 1.5 מיליון לירות.

היו"ר י. גורי: אני מעמיד להצבעה את הצעתו של חבר הוועדה לוי.

ה צ ב ע ה

הצעתו של חבר הכנסת לוי - לא נחקבלה.

החוק אושר.

היו"ר י. גורי: אנחנו עוברים לענין פיק"א.

י. פורדר:

יש איזו מגמה לגמור את ענין פיק"א מסוים שזה כבר דבר ישן. עכשיו בא חבר הכנסת צור ואומר שהוא רוצה לבדוק פרטים. זה בכל זאת 30,000 דונם, ואני מציע אם כל החברים מסכימים לאשר באופן עקרוני את החוזה. בדרך כלל רטאי שר האוצר לעשות חוזה בלי הסכמתנו.

מר שכטר: לא במקרה זה.

י. פורדר:

אבל לא נחוץ אישור של הכנסת.

מר שכטר:

צריך לאשר רק את העובדה שמותר להחכיר את הקרקעות.

י. פורדר:

אני מציע שנאשר את העובדה הזאת ונבקש לחתום על החוזה. זו צורה הגונה, אני מציע ליושב-הראש לגמור את הענין מיד על בטיס זה.

ז. צור:

לפיק"א לא ייגרם עוול אם יקויים דיון בנושא זה. זו חובה, שחלה על ועדת הכספים כאשר מביאים בפניה הצעה לאשר חוזה על החכרת שטח לכך וכך שנים.

מ.י.

זה איננו ענין סופי. הוא מונה מכל ענין על חקטיה כספית, ולדעתי לא ייתכן להעביר דבר כזה בלי שיהיה דיון על כך.

מה הענין? יש לחץ לא הוגן להעביר את זה בעריכת העמות האחרונת של עבודת הכנסת. אילו זה היה חלוי ב"י, והיה צורך לשגר את הדבר בלי להברר קודם לכן, אינני יכול להסכים לזה. מנהל פיק"א טוען מרוב לא הובא הענין יותר מוקדם לוועדה. חוזה זה אינו דומה לחוזה שהיה עם ממלכת המנדט, יש בו חיקונים ואני רוצה לבדוק. אולי הממלכה דרשה יותר מדי מפי"א, אולי פחות מדי. אם האוצר מצא לנכון לדון בזה במסך חודשית, בוודאי שאריך להקדים לזה כמה שעות בוועדת הכספים.

אני אומר בפירוט שאין לי לגופו של דבר שום עמדה. אין לי שום דבר נגדם. אבל אני רוצה לבדוק, זוהי זכות לגיטימית של חבר הוועדה הכספית לדרוש דיון בענין זה. אני אומר שאין זה הוגן להחליט על ענין שאין לי כל זעה ביחס אליו. אני רוצה לברר כמה דבריה. אני רוצה שנודע מה חובותיהם לעשות על השטח הזה. אם לממלכה אין מה לומר בענין זה, אז אני לא אומר שום דבר. אבל אם יש מה לומר - אני רוצה לדעת מה יהיה על השטח הזה, מה הם תנאי החכירה, ובאיזה תנאים תהיה החכרת המסנה.

אני חובע דיון לפני שאנחנו מאשרים. ייתכן שלחוזת אחר פיק"א לא תסכים.

היו"ר י. גורי:
אני בדרך כלל נודע מה זה לחץ בלתי הוגן. מה אין יום לחץ בלתי הוגן. הביאו לנו את החוזה ונתעוררו שאלות. היתה הצעה לא לקבל ברגע זה החלטה. הוסבר לנו מנציגי הממלכה שיש טעמים טבירים לכך שאנחנו נקבל החלטה. כעת מעורר חלק מחברי הוועדה שאני אסיר להחליט בענין זה ראיני על רגל אחת. אז יש הצעת פשרה לקבל החלטה עקרונית שאנחנו מאשרים את החכירה, ונודיע לפיק"א שוועדת הכספים שומרת לעצמה זכות לדון בפרטי החוזה.

י. בדר:
הכרה פרוצדורלית. בוועדת הכנסת היה בזמנו ויכוח אה סגן שר יכול להיות חבר ועדה ואת הוא יכול להיות חבר בוועדת הכנסת. הסוגיה נתעוררה על רקע הסמכות את חבר הכנסת אשר הסך לחלק של רשות מבצעת יכול לטבת גם ברשות המחוקקת כחבר רגיל. אני הייתי בין אלה שעשו טעות גדולה מתוך יחס של כבוד לחבר הכנסת ורהפטיג. הסכמתי לזה שאמנם סגן שר אינו יכול להיות יו"ר ועדה אבל הוא יכול להיות חבר בוועדה. זו היתה טעות. כי לו הייתי אומר אחרת, אולי היה נהנע מצב בלתי נעים שסגן שר בהיותו חבר ועדה מטיל בספק חוזה שהממלכה על-ידי נציגה המתאים שמה ידה עליו ומציעה לוועדת הכספים לאשר אותו.

עכשיו משהו לעצם הענין. אינני מוכן להצביע בעד שום החלטה בלי שאדע במה הענין. ולחברי הוועדה הזכות ליאול כמה יתח רוצים. אולם יש לי הצעה, ואני מסתמך על הבטחה של היו"ב-ראש, שאמר אחמול שיחזר עם הדיון בשאלת הערבויות נטיית גם את ענין פיק"א. אז אני מבקש שנדון בזה אמילו ברצינות עד שנסיים.

היו"ר י. גורי:
אשר לשאלה הראשונה - תסכימו שהשאלה מעורר חבר הכנסת בדר היא חשובה מבחינת משטר חייב ועבודה בכנסת, אבל לא ניכנס לוויכוח הזה. אילו עשינו זאת, בוודאי שהיינו אריכים לדחות את פגרת הכנסת.

חבר הכנסת בדר הציג שאלה אחרת בנוגע לפרטיה. הוא מסתפק בפרטיה והוא מוכן לקבל החלטה מיז על הכל, גם ענין החוזה. עם אישור החלטה אנחנו כבר מאשרים את החוזה על כל פרטיו, אבל באה הצעה לא לאשר את החוזה על כל פרטיו אלא שניאיר לנו זכות לדון בזה. אבל יש החלטה עקרונית שהשטח הזה יוחבר לפיק"א. לא היה לי ברור אם חבר הכנסת בדר מתנגד למהלך כזה או שהוא מוכן לקבל אותו.

י. בדר:
אני מציע שנקבל רק אותה החלטה שדרושה מאתנו, ואת כל יתר השאלות נברר אחר כך.

היו"ר י. גורי:
נאמר במפורש של-ידי זה שאנחנו מאשרים את החלטה, אנחנו מאשרים גם את החוזה על כל פרטיו.

מ.י.

מר שכטר:

דנים פה בשני דברים שונים. חוק נכטי המדינה מחייב את הממשלה להביא לאישור הכנסת את עובדת החכרת הקרקע. הוא אינו מזכיר על חנאי ההחכרה, ויכולה ועדת הכספים להגיד לשר האוצר להביא את החוזה לפני שחותמיט עליו, והזכיר היחידי שהכנסת אישרה הוא שמוזכר לממשלה להחכיר כך וכך דונמים לכך וכך שנים. כל היתר אינו צריך למצוא מקומו בהחלטה שתינתן על-ידי הכנסת ולא במטמך חיצוני.

היו"ר י. גורי:

זה היה ברור לי. ידעתי שאנחנו לא מביאים לכנסת לאשר את פרטי החוזה, כי אילו כך היה - יכול להיות שחברי ועדת הכספים היו מכניסים הצעות. אבל ברור שכרגע שאומרים להברי הוועדה: ברגע שאתם מציעים לכנסת לאשר את החוזה, דעו לכם שאתם נחתם את ידכם לחוזה הזה לא מבחינה ליגליסטית-פורמלית. אתם יודעים שאישרתם חוזה על כל פרטי פרטיו. ויכול להיות, אילו ועדת הכספים ביורה זאת, הייתה אומרת: אנחנו לא מאשרים, אנחנו מסרבים להביא לכנסת הצעת החלטה. על זה הוויכוח.

אז אם אנחנו מקבלים החלטה עקרונית בלי להתקשר לפרטי החוזה, אנחנו אומרים לפיק"א: ישרנו באופן עקרוני שהחלטת הזה יוחקר לכם, אבל השארנו לעצמנו זכות להציע לאוצר חיקונים בדבר חנאי ההחכרה.

מ. חזני:

אני יכול להתרעם על האוצר על שהביא ענין נכבד כזה לדיון ברגע האחרון לפני צאת הכנסת לפגרה. אבל אין זה יכול לפגוע בפיק"א, אין זו אשמתי. עצם ההחכרה אינו יכול לעמוד בסימן שאלה כי האדמה נמצאת בידי פיק"א זה שלושים וחמש שנים ואנחנו לא ביטלנו קונצסיות שניתנו על-ידי ממשלת המנדט. אינך יכול לפגוע בפיק"א בגלל זה שהאוצר איחר.

אלא מאי? יש חוזה של 15 סעיפים שנוגע לכמה פרטים חשובים שיש לי מה להעיר לגבי כמה מהם. הייתי רוצה להעיר את הערותי או להספיק שהסעיפים האלה יתוקנו. אינני רוצה להסמיט מידי את האפשרות הזאת. ובכן אם יש הצעה לקבל החלטה עקרונית, ונסמע הודעה שפרטי החוזה עוד עומדים פתוחים לדיון - אני בהחלט חומך בדרך זו ומציע לאשר את העקרון, לא את פרטי החוזה.

שר האוצר ל. אשכול:

אני רגיש להתייחס להצעה האחרונה. אני הבאתי את עצם הענין הנה, זה קובע את יחסי לענין. אבל אני חושב שאפשר לקבל זאת, שעל פרטיים תהיה לוועדת הכספים הזדמנות לשוב ולדון בטרם שייחתם החוזה. אני חושב שזה לא איכפת לפיק"א. לכולנו יש יחס מיוחד לפיק"א. לעצם הענין יחסי ברור. אבל אם אתם אומרים שהזמן אינו מספיק כדי לדון על כמה סעיפים, לא יקרה שום אסון אם נשב על זה במעם אחרת בשעה מתאימה.

ח. רובין:

הערה לצד המספטי של הענין. נוסח החוק אינו לפני. אני חושב שאין דבר כזה שמתיירים למדינה להחכיר, אלא אנחנו מאשרים החכרה. ההבדל הוא ברור. אנחנו באים לאשר פעולה מסויימת, לא מתירים אותה על-מנת שתיעשה, אלא מאשרים אותה לאחר שנעשתה.

מר שכטר:

האישור חייב להיות מוקדם.

ח. רובין:

כתוב: "הממשלה לא תהיה רשאית בשטח המדינה להחכיר או להשכיר נכס מהמדינה לתקופה העולה על עשר שנים אלא באישור הכנסת". מה פירוש הדבר? שהממשלה מכינה את החוזה והכנסת מאשרת אותו, על-ידי כך הוא מקבל את תוקמו.

מר שכטר:

החוזה מקבל את תוקפו לפני חתימת שר האוצר.

ח. רובין:

כאן משתמש המחוקק במלה "אישור" ולא "מתן היתר". אישור אומר שאתה מאשר פעולה כוללת; היתר אומר שאתה מתיר למישהו לעשות משהו. אישור אומר שאם פה צריך לאשר את ההחכרה, מ"פעולת הזכר שאי אפשר לחלק את הדבר לשנים, לאקט ראשון של הרשות להחכיר ואקט שני להיכנס לפרטים. כי החלטה אינה מורכבת משני דברים אלא מהוזה אחד.

היו"ר י. גורי:

אם אנחנו אומרים לפיק"א שאנחנו מאשרים את החוזה אולם אנחנו יכולים לשוב ולהציע בו חיקונים - אין בזה משום הפרת החוק. אם פיק"א מטכימה לזה - זה ענינה.

מ.י.

פיק"א יכולה גם להגיד: בתנאים שאחם מציעים לי, אני לא רוצה לחכור את השטח הזה. אז למה אתה טוען?

ח. רובינ:

מבחינך בין שני דברים: בין לעשות חוזה ובין עשהחחזה. אני כרגע עוזב את ועדת הכספים והכנסת, ומדבר על שר האוצר. אין הגבלה, הוא יכול לעשות חוזה עם פיק"א שחוכנו הוא: אני מתחייב לעשות אתך חוזה שעל תנאיו והרטיור נבוא בדברים, חוזה שנוגע ל-30,000 דונם אדמת קיסריה. אם הוא חותם, מה תוכן העניין? זהו חוזה לפני עשהחחזה.

עכשיו יש שאלה שניה: האם הוא לאור חוק נכסי המדינה רשאי לעשות זאת. יכול להיות שפיק"א עם הוא רשאי לעשות זאת לפני החוזה בלי הכנסת. אינני נכנס לזה אם מותר לו או לאו יכול להיות לאוצר עמדה, שהוא מוכן לעשות הסכם עם פיק"א ושם לומר: אנחנו יעשה אתך חוזה כסוף לחוק, ועל התנאים נבוא בדברים. מה שהוצע כאן הוא שהכנסת תאשר חוזה שלפני החוזה, כלומר הכנסת רק מאשרת שיתנהל מלא ומתן עם פיק"א, ואז המסמך הזה לא קיים, אז קיים מסמך אחר. מה שוועדת הכספים עושה זו הכנה להחלטת הכנסת, ולא יכולה להיות שום החלטה אחרת מזו שאנחנו רוצים שהכנסת תקבל. אם אחת מאשר החכרה, אינך מאשר החכרה סתם אלא לפי כל התנאים, כך אין חוזה שמתחלק לפני חלקים. אם אחת מאשר החכרה לפי הצעות שנשמעו מה, אינך מאשר החכרה אלא חוזה שלפני החוזה העיקרי.

היו"ר י. גורי:

הצד המסמכי כרגע הוא החשוב ביותר. אני מאיע לרבות ליועץ המסמכי של הממשלה והוא יחליט אם ועדת הכספים רשאית לקבל החלטה עקרונית בלי להיכנס לרטיור החוזה. אם הוא יגיד שזה בלתי אפשרי, אז תעמוד הבקיה או לברר את כרטי החוזה או לדחות את ההחלטה.

ח. רובינ:

אכילו אם תתקבל חסובה לפי רוח דבריו של מר שכטר, מה תהיה התוצאה? - שאתה לא אישרת את החוזה, והיות וכך - שר האוצר אינו רשאי לחתום עליו.

לגופו של עניין, לא הספקתי להתעמק בחוזה, אבל אני רוצה ליאול שאלה. אני מבקש שההצעה תהיה מנוסחת גם מבחינה מסמכית. אני חוזר על הצעתי: לא לקיים סיכום בעניין זה לפני שנשמע את נציגי המועצות האזוריות. שנית, אם יש איזה ערבויות, הבטחות, שבמידה שפיק"א משכנת על האדמה הזאת אורחים, שזה יהיה לפי התנאים המקובלים במטרות ציבוריות.

ושאלה נוספת: מה הן חכניות הפיתוח לגבי 30,000 הדונם. מה גורל האנשים שנמצאים כרגע על האדמה, למשל מעברת אור-עקיבא ומה גורל קיבוץ שדות-ים ומה גורל הערבים שיושבים שם. האם יש הבטחה של הגנה עליהם ועל זכויותיהם? ייתכן שאין בזה אורן מבחינת המסמך של פיק"א, אבל אני שואל זאת מבחינת הבנת הדברים.

מר שכטר:

היועץ המסמכי לממשלה אמר לי כך: באשר לעובדת ההחכרה, אישור הכנסת הוא סופי כלומר הכנסת אישרה את ההחכרה לפיק"א, אלא יזוועדת הכספים כמובן יכולה לחייב את שר האוצר שהוא יביא אותה לידיעת ועדת הכספים ואישור ועדת הכספים לפני שיתחום על החוזה. שני הדברים אינם קשורים האחד בשני.

היו"ר י. גורי:

שמענו את החשובה. שר האוצר מודיע שהוא לא יחתם בזכות הטורמלית הזאת, ולא יחתום על חוזה אלא אם יביא אותו בפני ועדת הכספים.

עכשיו עומדת בפני השאלה אם לבחור בדרך שהוצעה על-ידי כמה מחברי הוועדה, כלומר לקבל החלטה עקרונית ואחר כך לדון ברטיים. אם יש בקשה לדחות את ההצבעה לאחר הצהרים - אנחנו דוחים אותה.

אנחנו חוזרים לתקאיב הבטחון.